

7 APLICACIÓ DEL PLA DIRECTOR

7.1. LIMITACIONS

En la redacció d'aquest pla no s'han tingut en consideració els arbres de les places, mitjanes enjardinades o parcs. Tampoc s'han estudiat els arbres que són propietat de particulars, ni els d'espais rurals o naturals, encara que donen grans beneficis a la ciutat.

S'ha prioritzat l'estudi en els arbres de viari que són els que presenten més conflictes, més necessitats de manteniment i seguiment i proporcionen uns beneficis més propers als ciutadans.

L'arbrat viari s'ha agrupat en unitats de gestió que tenen necessitats similars i es troben en un mateix carrer. En general, s'han considerat tots els arbres, però algunes unitats aïllades o arbres en situacions ambigües, com carrers de vianants, o zones adjacents a espais enjardinats, pot ser que no estiguin incloses. S'ha treballat bàsicament amb l'inventari facilitat per l'Ajuntament.

D'altre banda, el pla reflecteix una fotografia fixa del moment en que s'ha redactat. Tots els plans directors s'han de reavaluar periòdicament per confirmar en quin percentatge s'està complint, i quins criteris s'han de redefinir o modificar, i per això s'estableix un calendari d'aplicació.

7.2. DIVULGACIÓ I PARTICIPACIÓ

Sovint les queixes i demandes ciutadanes tenen el seu origen en el desconeixement dels arbres; de les necessitats de manteniment, de les seves funcions a la ciutat o de la seva naturalesa. Per això cal explicar amb claredat i rigor els fonaments de l'arboricultura moderna. Els canvis en general suposen resistència i cal un esforç per explicar els motius dels mateixos.

El primer canvi l'han de fer els gestors de la ciutat i especialment el Servei de Parcs i Jardins i els treballadors del manteniment, que han de fer seus els objectius del Pla d'arbrat.

Algunes accions que permeten la divulgació i la comunicació dels nous criteris d'esporga, manteniment i gestió poden ser:

Activitats divulgatives: com ara articles en la premsa local, a les xarxes socials i a la radio, reunions amb les associacions de veïns i amb associacions ecologistes, per divulgar la nova política de l'arbrat i explicar els nous conceptes de manteniment.

Treballs preparats amb les escoles per difondre entre la canalla els valors ambientals de la vegetació i les claus per conèixer els arbres de la seva ciutat.

Imprimir tríptics explicatius del valor i dels beneficis dels arbres urbans, de l'esporga, de les espècies de la ciutat...

Incloure explicacions bàsiques a la pàgina web del municipi d'arboricultura, de les espècies dels arbres ornamentals i dels nous criteris de gestió.

Participació ciutadana: Els nous projectes i altres decisions que tenen a veure amb els arbres, no sempre s'han de fer exclusivament amb criteris tècnics. En el cas d'actuacions importants caldrà consensuar-les en processos de participació ciutadana que apropin la gestió de la ciutat a les persones que hi viuen.

Gestió de les incidències: És important reduir les incidències que generen els arbres. Cal detectar els aspectes percebuts pels ciutadans com a molèsties així com les situacions de risc que es puguin produir. També és convenient generar un canal de queixes, tipus facebook o twitter, i recollir les actuacions que generen més incidències per tal de conèixer cada dia més la infraestructura verda i poder predir i minimitzar les molèsties.

També s'ha d'analitzar els aspectes més valorats pels ciutadans, les floracions dels arbres o l'ombra i la frescor d'alguns espais, per incrementar aquests aspectes en noves actuacions.

Gestió de les actuacions sobre l'arbrat: Cal exposar públicament i amb temps les actuacions que es realitzaran, amb taules de participació ciutadana que permeti recollir les observacions de la ciutadania. Abans d'actuar sempre cal senyalitzar i avisar als veïns amb antelació.

Valorització del arbres: Catalogar els arbres d'interès local i tot el patrimoni arbori de la població, donant a conèixer el seu valor patrimonial i històric, fent itineraris, publicacions, visites guiades etc. Promoure activitats amb centres d'investigació per aprofundir en el coneixement dels arbres a la ciutat.

Promoure festes de l'arbre o plantacions de primavera que donin valor als arbres a la ciutat, amb plantades d'alguns arbres del seu propi carrer per exemple.

7.3. FORMACIÓ I MITJANS A DISPOSICIÓ

La direcció dels treballs sobre l'arbrat ha de recaure sobre el tècnic municipal, que ha de tenir coneixements d'arboricultura, biologia, fitopatologia i gestió del risc concrets per l'arbrat viari. Per les directrius conceptuals de la gestió i per treballs puntuals molt tècnics, ha de recolzar-se en especialistes externs en arboricultura.

Per l'execució dels treballs de poda, el tècnic encarregat de l'empresa de manteniment ha d'acreditar la seva formació com arboricultor certificat per l'AEA, especialment pels treballs de trepa.

També puntualment s'ha de tenir a disposició un assessor fitosanitari, especialista en el control biològic de les plagues de la ciutat, i personal certificat d'aplicador de productes fitosanitaris.

Com el nostre món evoluciona, tot el personal involucrat en la gestió de l'arbrat, ja sigui propi de l'ajuntament com de les contractes externes, ha de seguir formant-se al llarg de la seva vida professional. Actualment hi ha moltes oportunitats per aprofundir en els coneixements dels arbres, i en especial val la pena esmentar els cursos i congressos organitzats per l'APEVC i per l'AEA.

Per facilitar la gestió, cal contar amb la informatització del servei. A partir de la base de dades georeferenciada del present document, es pot treballar en un programa de gestió informatitzada, que inclogui:

- Inventari i actualització de les dades
- Idoneïtat, amb la previsió de manteniment o de substitució
- Gestió del risc
- Recull de les dates i les feines realitzades a cada arbre
- Seguiment de la fitopatologia de cada arbre i dels tractaments efectuats
- Seguiment de les obres i les incidències que es generen als arbres

7.4. LÍNIES ESTRATÈGIQUES I ACTUACIONS

El desenvolupament del pla director implica establir unes metes, planificant els objectius i terminis a assolir.

Per modificar l'arbrat viari de Sant Feliu, cal fer canvis reals en la gestió i en la concepció de l'arbrat, amb un compromís gran de totes les parts implicades, tant des dels departaments municipals com de les empreses que executen el manteniment.

Es defineixen a continuació les actuacions a fer per a cada línia estratègica i la seva possible implantació en el temps.

7.4.1. Cobertura verda i idoneïtat de l'arbrat

El Pla Director proposa l'increment de la cobertura verda i el tenir l'arbre adequat per cada lloc concret com a línies principals d'actuació. Per aconseguir els dos objectius es proposen les actuacions següents:

- **Actuacions prioritàries:** És l'execució dels canvis proposats en aquest pla director en els carrers. Hi ha 24 carrers (UdG) que es consideren d'actuació prioritària, afectant a 333 uts. Es tracta, principalment, d'arbres de gran desenvolupament en espais disponibles reduïts.
- **Actuacions convenients:** amb 31 carrers (UdG) i un total de 560 uts. d'arbres. En aquest cas, el mal estat dels arbres per plagues i/o esporgues excessives és el motiu més generalitzat del canvi.
- **Actuacions recomanables:** són arbres que no es troben en condicions idònies tot i que tampoc resulta urgent la seva substitució i per això es proposa anar canviant-los a

mesura que vagin morint o donin problemes. Afecta a 35 carrers i un total de 953 uts. La principal causa de substitució és el mal estat

- **Reurbanització de carrers:** pertanyen a aquests grup els carrers en que la solució òptima passa per realitzar un canvi de secció que doni a l'arbrat d'un millor espai per al seu desenvolupament. També pertanyen a aquest grup els carrers que ja es preveu fer-hi obres. En aquest grup trobem 17 carrers amb un total de 625 uts.
- **Arbrat nou en carrers existents:** Es proposa plantar 934 arbres nous, majoritàriament de port gran, en carrers on fins ara no ni havia. També es proposa estudiar la plantació de nous arbres en espais periurbans.
- **Nova normativa projectes nous:** Amb la definició i aplicació d'una nova normativa per la plantació de l'arbrat viari, aconseguirem uns arbres més grans i més saludables.

7.4.2. Biodiversitat i resiliència als canvis

- **Experimentació amb noves espècies:** cal anar provant noves espècies, sobretot les més adaptades a les condicions de calor i sequera que sembla que han de venir. També s'ha de compartir experiències amb els ajuntaments veïns, que tenen problemàtiques similars a les de Sant Feliu.
- **Experimentació amb noves tècniques:** com els paviments drenants o els sòls estructurals, que faciliten la vida dels arbres i l'entrada d'aigua al sòl.
- **Implantació mesures anti sequera:** com planificar una xarxa de reg d'aigües freàtiques o de terciari per assegurar i millorar la vida dels arbres

7.4.3. Salut, seguretat, port natural i esporga

- **Canvi en el criteri d'esporga:** El canvi dels criteris d'esporga s'ha de fer durant un temps prou llarg, es proposa uns 8 anys, per donar temps a l'arbre a que es vagi reestructurant, amb treballs amb personal especialitzat que aniran reconduint l'estructura cap a un arbre amb menys dependència de l'esporga. El termini per descomptat dependrà de l'espècie i l'estat concret de cada planta.
- **Selecció arbres nous amb port natural:** S'ha de poder exigir i controlar que en els nous projectes de plantacions, els arbres nous vinguin amb un port natural.
- **Nova normativa manteniment:** S'han d'adequar els Plec i les licitacions del manteniment a les noves directrius de gestió de l'arbrat urbà.
- **Pla de risc de l'arbrat:** Encara que en aquest pla director s'han detectat els arbres que poden presentar risc, cal implantar un pla de risc de l'arbrat, amb seguiment individualitzat de cada arbre i revisió periòdica programada del risc.
- **Pla de control integral de plagues:** Cal analitzar les plagues més freqüents i establir un seguiment de les mateixes, amb el llindar que es considera no admissible per els realment perilloses o molestes. En cas de tenir que fer tractaments, s'ha de treballar amb tractaments biològics i ecològics o amb endoteràpia.

7.4.4. Patrimoni arbori i coneixement

- **Catàleg d'arbres d'interès local:** Per incrementar el coneixement i la valorització del patrimoni arbori, és interessant promoure un catàleg d'arbres d'interès local, generant figures legals de protecció.
- **Estudi de connectivitat d'espais naturals:** Sant Feliu és un municipi amb una part important d'espais naturals a Collserola i també a la llera del riu Llobregat. Els espais verds de la ciutat poden servir per connectar-los, afavorint el desplaçament d'algunes espècies, interconnectant la natura.
- **Pla Director de places i parcs:** Un cop aprovat i implementat el Pla Director d'arbrat viari caldria estudiar, analitzar i fer propostes de millora dels espais verds, places, parcs i espais naturals.
- **Plans de formació del personal:** En un món cada cop més canviat, cal planificar amb cura les línies de formació sobre arboricultura que els treballadors dels verd de Sant Feliu han de fer. Poden ser cursos d'esporga pels treballadors, cursos de risc, de noves plantacions etc. Així com l'assistència a congressos i jornades, tant dels treballadors com dels tècnics responsables del servei.

7.4.5. Divulgació i participació

- **Generar registre d'incidències:** El registre de les incidències permet detectar quins són els aspectes que generen més reacció entre la població i ens indiquen on s'ha de treballar més. Si són incidències de risc caldrà millorar l'aplicació del Pla de Risc o explicar millor actuacions que no s'entenen.
- **Pàgina web de divulgació:** Els nous criteris de gestió de l'arbrat s'han d'explicar repetidament fins que la ciutadania se'ls faci seus. Una gran eina per fer-ho són els mitjans de comunicació i les xarxes socials.
- **Impulsar projectes d'educació, tríptics..** La millor manera de canviar els paradigmes és mitjançant l'educació dels infants, cal programar activitats a les escoles que serveixin per que els nens aprenguin a valorar i estimar els seus arbres.
-

7.5. CALENDARI

Es preveu un termini d'execució de cinc mandats, es a dir 20 anys. Al principi de cada mandat es revisarà l'estat d'acompliment del pla i s'ajustaran els objectius als canvis que es vagin produint. El pla director ha de tenir un sistema de seguiment i un conjunt d'indicadors que facilitin l'observació de la seva implantació. Caldrà un sistema d'avaluació periòdica del seu compliment, definit per exemple com el percentatge assolit de cada punt.

El pla és dinàmic i depèn també de molts factors externs, així que és imprescindible actualitzar-lo. De tota manera, per tal d'arribar a un progrés real, cal mantenir els seus objectius fermament, independentment dels canvis en l'organigrama polític.

Estrategia/Actuació	2015-2019	2019-2023	2023-2027	2027-2031
Cobertura verda i idoneïtat de l'arbrat				
Actuacions prioritàries				
Actuacions convenients				
Actuacions recomanables				
Reurbanització de carrers				
Arbrat nou en carrers existents				
Nova normativa projectes nous				
Biodiversitat i resiliència als canvis				
Experimentació amb noves espècies				
Experimentació amb noves tècniques				
Implantació mesures anti sequera				
Salut, seguretat, port natural i esporga				
Canvi en el criteri d'esporga				
Selecció arbres nous port natural				
Nova normativa manteniment				
Pla de risc de l'arbrat				
Pla de control integral de plagues				
Patrimoni arbori i coneixement				
Catàleg d'arbres d'interès local				
Estudi connectivitat espais naturals				
Pla Director de places i parcs				
Plans de formació del personal				
Divulgació i participació				
Generar registre d'incidències				
Pàgina web de divulgació				
Impulsar projectes d'educació, triptics..				

